

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Kiadóhivatal: Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár r.t. — Szerkesztőség irodája ugyanott.
 Hirdetéseket és előfizetéseket felvesz FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kiadó megbízottja.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyiltér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerint a Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Kisbirtokosságunk védelme és megerősítése.

(B) Az erdélyi gazdasági egyletet méltó elismerés illeti, hogy közel a 12-ik órában de még sem későn, egy igen fontos és érdekes mozgalmat indított Alsó-Fehér-, Hunyad-, Kolozs-, Szilágy- és Szolnok-Doboka vármegyék kisbirtokosságának védelme és megerősítése érdekében és e célból folyó hó 8-án nagyszabású értekezletet tart Kolozsvárrt.

Éber Ernő, kitől már több jelentékenybecsű közgazdasági tanulmány jelent meg az erdélyi részokról; részletes javaslatot szerkesztett, mely az értekezlet tárgyalásának alapjául fog szolgálni.

E javaslat szerint — igen helyesen — az állam, a vármegyei törvényhatóságok és a gazdatársadalmi egyesületek egymást kölcsönösen támogató módon, egységes elvek szerint dolgoznának az erdélyrészi kisbirtokosok érdekében.

Szerintünk különösen fontosak a következő pontozatok, melyek jó megoldása sokat lendítené kisbirtokosságunk nehéz sorsán, melybe igen sokan, nem a maguk hibájából estek.

Igy: az állam kötelessége volna a telekkönyvi följegyzések alapján megállapítani a magyar kisbirtokosság eladósodásának mérvét és ennek alapján egy nagyszabású konverziós műveletet indítani meg a földbirtokot terhelő drága kölcsönök kifizetésére. Jó tenyészállatokat kellene szétosztani a Szekely-

földhöz hasonló kedvezményekkel és ezzel kapcsolatban a legelők javítása, a mesterséges takarmánytermesztés fejlesztése, tejszövetkezetek létesítése, — visszaadás kötelezettségével jó minőségű gabona- és tengeri vetőmag kiosztása, gyümölcs- és szőlőültetvényeknek nagykedvezményvel való kiosztása tekintetében a legerélyesebb akciózt kellene indítani a legszigorubb ellenőrzés és a legcélseztübb utasításadás mellett.

Bizonyára igen jó szolgálatot fog tenni a falusi gazdaköriök szervezése és ezek bevonásával fogyasztási, értékesítési és házi ipari szövetkezetek létesítése. Különösen a városokhoz közel eső községek gazdáit lesz helyes ezen piacok ellátása végett szervezetbe tömöríteni. És végül gondoskodni lehet arról is, hogy az eladásra kerülő birtokok ne vesztegetődjenek el potyaáron, hanem szereztessenek meg a kisbirtokosok részére a kár parcellázás céljaira is.

Teljes elismeréssel üdvözljük e mozgalmat és teljes sikert óhajtunk a derek törekvéshez. Csak mennél hamarabb és mennél teljesebb alapossággal kezdődnek a munka!

Szemle.

A kiegyezési tárgyalások kezdődnek. Kosuth és Wekerle már tárgyaikat egymásközt elintézték az ügyet. Az egyik a függetlenségi párt és elv vezére, a másik hithű hatvanhetes. Bár jelentékeny ellentét van a két ellentétes felfogás között, há! Istennek! sikerült e kérdésben is, mint sok másban, meg

egyezésre jutni. A függetlenségi elv is megmaradt érintetlenül, sőt — a mint bizonyára hangoztatni is fogják a pausalés sajtóban — kitűnően állotta meg a tűzpróbát. A kiegyezés is megmarad. Mindenkinek a magáé. Most jön aztán az igazi küzdelem a magyar és osztrák miniszterelnök között. Nagy gyűrűközéssel, nagy érdeklődés közt fognak hozzá. De remélhetőleg nagyobb baj nem lesz belőle. Egyelőre valószínűleg megmarad tizenkét esztendeig — de csak átmenetileg — a régi állapot szerződés alakjában: a vámközössége is és a közös jegybank is. De hogy nálunk se legyen nagy baj, hogy valami „víványt” is fel lehessen mutatni: bizonyára gondoskodva lesz valamely formuláról, mely bizouyítja, hogy a jogunkat nem hagytuk. Így aztán, mikor a színjátéknak vége lesz, bizony könnyen megeshetik, hogy egyelőre ott leszünk, a hol voltunk 1899-ben decz. 31-én. Az osztráknak megmarad a közös vámterület, a magyarnak pedig az elv és a jog. De ha — mint reméljük a kormány komolyan el van határozva, hogy ha máraz önálló vámterület tizenkét évre megmaradna, egy lépést tegyen a gazdasági önállóság felé: itt az utolsó alkalom. A legkevesebb, a mit tennie kell, hogy 1910-en tul semmi szín alatt nem ujtja meg a bankszabadalmat, hanem már most benyújtja és megszavaztatja a független magyar jegybank szervezéséről és 1910-ben való életbeléptetéséről szóló törvényjavaslatot. E nélkül a függetlenségi sajtó egyrésznének szóáradata nem volna

TÁRCSA.

Tündérvadás.

Irta: Bujdosó.

Holdas estén, feny sugárban,
 Avatás van mennyországban,
 Csillag fénve árad széjjel,
 Csillagfénytől szép az éjjel.

Ott lebbennek igézően,
 Gyöngyharmatos, zöld mezőben,
 Mindeniknek ajakáról
 Dal eped a boldogságról.

Dal eped a boldogságról,
 Zenéjétől zeng a távol,
 Belopózik titkon lejtve
 Minden érező kebelbe.

„Mesemondó” bűvös ajkán
 Ébred új életre aztán,
 Pásztorfiu, király lánya
 Ugy figyelnek a szavára.

Almót lát a lányka tőle,
 Bele vési a szívébe,

S szent „karácsony” ünnepnapján,
 Száz világ gyűl az oltárán.

Téli estén a fonóba'
 Avatásról szól a nóta,
 „Carneval” is felidézi,
 S szívrepesve meg-megnézi.

Mindenfele bohóságban
 Pajzán tündér-avatás van,
 Az lobog fel öntudatlan,
 Minden „téli öröm-napban”.

... Holdas estén fénysugarban
 Avatás van mennyországban,
 Az volt itt is, angyal leste,
 Fénysugarban, holdas este.

Az én dalom.

(Horatius Lib II. Carm. 12.)

Fordította: Manassé.

Ne várd, hogy a lantom Numantiát zengje
 Hosszu harczaival, vagy a zord Hannibált.
 A punok gyászát és tengeren vert hadát!
 Hozzám lágy dalok illenek.

Nem szólok a hűhős Lapithákról és nem
 Hylaeusról s Tellus magzatiról, kiknek
 Erőszakát ha meg nem tőri Herkules,
 Saturnus laka összedől.

Neked kell hűen elbeszélmed Maecenas
 A megalázott félelmes királyokat,
 Kiket lehajtott fővel láncokba vertek,
 S Caesar nagy hadi tetteit.

Múzsám a te urnődnek, Licymniának
 Édes dalait engedi csak zengennem,
 Fénylő szeméit's kölcsönös szerelemtől
 Dagadó nemes, hű keblét.

Ó nem veti meg a tréfát, sem a tánczot
 Lejtő sereget, s nem vonakodik karját
 Diana ünnepén a nemes szűzeknek
 Lenge tánczokra nyujtani.

Vajjon te Achaemenes dús vagyonaért,
 Vagy a dús Phrygda mygdoni kincseért
 Alkudnál bár csöppet kedvesed fűrtjeért;
 Vagy Arábia telt laki.

Megerik-e ha tűzcsókra nyujtja nyakát,
 Vagy tiltja játszi, csalfa ingerkedéssel,
 De azért, ha rabolsz, örül a szívéből,
 Sőt még önmaga is rabol? . . .

egyéb, mint csengő ércz és pengő czimbalom, már pedig ezzel csak ideig-óráig lehet kétes sikereket érni el.

A „független“ sajtó. Lengyel Zoltán, ki éveken át egy „függetlenségi“ lap főszerkesztője volt s így közvetlen közelből szerkesztett magának tapasztalatokat a pártjához tartozó sajtóról, ma egy cikkely keretében könnyen felismerhető célzatossággal a következőképpen jellemzi a mostani kormánypárti sajtót. A régi függetlenségi sajtó legnagyobb része kormányzoldba került. Kitarthatják. Parancsszóra dolgozik. A sajtóiroda 67-es cikkein elősködik. Ez fog a függetlenségért harcolni? Avagy majd az „átmenet“ után, mikor már előfizetőinek háromnegyed részét elvesztette, jön ellenzékbe s hajítja el magát a már kiérdemelt horribilis szubvencziót? Amely kutya egyszer koncra kapott: az nem megy többet nyulat fogni! Amíg a disznó moslékot kap a vályuból, nem megy az erdőbe éhezni. A mely macska jóllakott: nem egerészik. Nem láttam még magyar ujságot, amely egyszer eladván magát, újra visszatért volna a zárdái elethez. Lehetetlen, hogy ilyen helytelen és illetlen beszédek után Zoltán urat és társait megtartsák a párt kebelében. De ha megtartják, akkor csak úgy fogják tartani, mint a száraz homokba eltett magot, melyet csak akkor hajtatnak ki, amikor majd szükség lesz reá.

Magyar-cseh barátság fumei horvát-olasz verekedéssel garnirozva.

A dolog úgy áll: a horvátok barátságát, támogatását megnyertük, viszontszolgálatlaltal szép pénzügyi kiegyezést, horvát nyelvhasználatot és testvéri csókokat adtunk. A csehekkel is megbarátkoztunk Polónyi és egy friss függetlenségi képviselő révén, viszontzárul pártolnunk illik a cseh üveg, szövő stb. ipart és a cseh-gyémantot. A szerbekkel is megbarátkoztunk, de mert kissé drága lett volna, — a visszabarátkozás is gyorsan megtörtént. — Ámde a csehek a horvátokkal is megakartak barátkozni, miután pedig a fumei olaszok nem szeretik a horvátokat, ellenben a magyarok szeretik az olaszokat is. — olyan parázs verekedés lett Fiumében a cseh szokolisták és az olaszok között, hogy már-már kutba esik a cseh barátság is és biztosan neheztelni fognak a horvátok is, kiket olasz tüntető csapatok vesznek üldözöbe, s a horvát kereskedők üzleteit is megtamadják.

Ezek után nem is feltűnő, de feltétlenül nagyon kellemetlen, hogy Constanza Kuncsera osztrák-magyar konsult, mivel Gradisteano Pétert a román kulturális elnökét rendre utasította két magyar nő magyar beszéde felett való hangos megbotránkozásáért — erélyesen rendre utasította, tettelegesen insultáltak tömegesen. Mi lesz ebből, ha romániában, melyet a szabadság országának szeretnek nevezni románjaink — ilyen példát ad egy román szenátor a — magyaroknak?

A tövisi bíróválasztás és egy sajtópör.

Még élénk emlékezetükben lehet olvasóinknak a lapunk 1905. december 17-diki számában megjelent „Tisztújítás Tövisen“ című cikk, melyben Imre főszolgabíró úr viselt dolgai lettek napfényre hozva.

Ezen cikkünkre Imre főszolgabíró úr az „Alsófehér“ című lap december 21-diki számában felelve előadta, hogy hivatalos minőségében levő cikkünkkel a nyilvánosság elé hurcolva arra külön nem reflektál, hanem az olvasó közönség és a vármegyei tisztviselő társai megnyugtató végett közli, hogy a választási jegyzőkönyv megfogja mutatni a valót — s azután a cikkre nézve érdemlegesen elfog járni — az az más szóval a sajtópert megfogja indítani.

Ennyi a mult — s most ezt lapunk tisztelt olvasóinak azért idéztük ismét emlékébe, hogy beszámolhassunk a tisztelt Főbíró úr sikereiről is.

A tövisi választás meglelt felebbezve — az a vármegye közgyűlésének egyhangu határozatával meglelt semmisítve — tehát a választási jegyzőkönyv megmutatta a valót, de nem úgy, amint a Főbíró úr szerette volna.

A sajtópert is megindította a Főbíró úr — hiszen hivatalos minőségben nem éppen hízog dolgok voltak állítva viselt dolgairól — ennek alapján a kolozsvári kir. ügyesség elrendelte a nyomozatot a vizsgálóbíró a vizsgálatot, kilelt hallgatva sok tanu, be lett szerezve a főszolgabíróra vonatkozó s a cikkben is említett fegyelmi iratok egész tömkelege — s midőn ez mind együtt volt, az ügyesség azon egyszerű indokból, hogy a sérelmesnek vélt cikkben foglalt állítások valódisága belett igazolva — megtagadta a vád képviseletét.

Erre a főbíró úr saját nevében adta be mint pótmagánvádló a cikk írója ellen a vádiratot, melyet azonban a kolozsvári kir. törvényszék vádtanácsa folyó hó 5-én tartott tárgyaláson, annak alapja és helye nem lévén, szintén elutasított.

Mindezt csak azért közöljük, mivel a főbíró úr hírlapilag közölt nyilatkozatában súlyt helyezett arra, hogy ügyének, — mely őtet hivatalos minőségben érintette, — befejezteről tisztviselőtársait és a nagyközönséget megnyugtassa és tájékoztassa.

Színház.

Szerdán este „A Koldus Gróf“ operette került színre mérsékelttel ház előtt elég jó előadásban. A karzat aggodalmasan tele volt, amiért ajánlatos volna a karzat tartókéességét hivatalosan megállapítani s a megengedhetőnél több terhet reá nem engedni. Miklósy Gábor az egész darabon keresztül élvezte ma is a közönség tetszését Slippel-koldus szerepében.

Előnyösen ismertük meg ma Nagy Kálmánt a rendőrfőnök és Inke Rezsőt a gróf szerepében. Általában ma szerencsés csoportokban kerültek be a szereplők az egyes

jelenetekbe és Inkeinek Aranyosival, Inkeinek M. Erdélyi Cornéliával sikerült duettjeit hallottuk. Révészszel előadott duettjét pedig uyilt színen is megtapsolták. Különben Révész Helén panaszos solóját az est legsikerültebb énekének becsültük. Szerdahely a második felvonásban elismerésre méltóan solózott, míg Erdélyi Arnelia boudoir-nótája jobb is lehetett volna.

A rendőrfőnöknek Slippellel való poharazása egy kissé nyujtottnak tetszett. Miklósy Imrike volt természetesen az est hőse s elmondhatjuk, hogy a kapott csokorral s a két doboz csukorral bemutatott tehetsége és ügyessége nem volt méltóan megjutalmazva. Inkei kis igyekezettel egészen jó apa lehetett volna.

Csütörtökön a „Niobe“ bohózatát adták. Látszott, hogy a kollégiumban a kouviktus beállott, mert a diákok nagyon hiányoztak. De hiányzott ott nagyon sok nem diák is: gyöngye lehetett a bevétel. Pedig megérdemelték volna a telt házat is, olyan jó Niobet mutatott be Miklósy Ilona. Plasztikus szép szóra és drámai erőben gazdag játéka nagy tetszést és tapsot szerzett a művésznőnek. Fehérvári kisasszony az első és második felvonásban kis szerepében kedves jelenség volt. Általában több ízben sikerült összejátékban gyönyörködhetek a nézők. Az igazgató, mint mindig, ma is elől fényeskedett.

Vegyes hírek.

— Lapunk mai száma 4 oldalon jelenik meg.

— Olvasóinkat kérjük, legyenek szivesek előfizetéseik megújításával és érdekes vidéki hírek beküldésével bennünket támogatni.

— Személyi hírek. A belügyminiszter Magda János segédjegyzőt az elekesi anyakönyvi kerület anyakönyvvezetőjévé teljes hatáskörrel, Braun Márton körjegyzői irnokot a nagylaki anyakönyvi kerületre születési és halotti anyakönyvek vezetésére vonatkozó hatáskörrel helyettes anyakönyvvezetővé, végül Borbély Zsigmond körjegyző gyakornokot Neugebauer Gusztáv helyettes anyakönyvvezető felmentésével születési és halotti anyakönyvek vezetésére vonatkozó hatáskörrel a sárdi anyakönyvi kerület helyettes anyakönyvvezetőjévé nevezte ki.

— Sebestyén Sándor tanár búcsuja. A folyó tanév első testületi gyűlésére Dömök Erzsébet igazgató, meghívta Sebestyén Sándor tanárt is, hogy nyugalomba vonulása előtt, ugyan abban a találkozó teremben búcsúzhassanak el érdemekben gazdag kartársuktól, melyben 31 év-óta, oly sokszor üdvözölték egymást. „Szomorúsággal telik meg szívem — mondja az igazgató — ha arra gondol, hogy Sebestyén Sándor lép a nyilvános színtérről, mert még sem munkakedvét sem munkaképességét nem vesztette el. Csak testileg gyengült meg. Ezért vonul nyugalomba. Kiváló működéséért a miniszter elismerését nyilvánította. Az erre vonatkozó rendelet felolvasása után, igazgatónő Sebestyén Sándor felé fordulva, egyszerű, keresetlen de szívből jövő szavak-

SÁMSON JAKAB

Telefon 423.

uri szabó

Telefon 423.

KOLOZSVÁRT, Egyetem-u. 2.

Ajánlja dúsán felszerelt raktárát

honi, angol, scoth és francia különlegességekben

FÉRFI RUHÁK a legmodernebb szabászat alkalmazásával, saját műhelyében készíttetnek. 12 49-105

Gyors és pontos kiszolgálás! Gyors és pontos kiszolgálás!

kal úgy a maga, mint valamennyi kartársának nagybecsülését és szeretetét tolmácsolja a nyugalomba lépő tanár iránt s azal a kivánsággal zárja beszédjét, vajha ezt a jól megérdemelt nyugdíjat még sokáig és boldog megelégedésben élvezhetné." Utána Jancsó Sándor ev. ref. lelkész kért szót és mint hitoktató, barát és a polgári leányiskola lelkes őszinte híve, ékes beszédben méltatta Sebestyén Sándor érdemeit. Kiváló volt ő mint tanár, nemes szívé volt mint ember; a társadalmi életben és az általános tanítóegyesületben pedig vezérszerepre hivatott, széles körű tevékenységre kész és képes férfiú volt; aki bár a mai napon megszűnik nyilvános pályán működni, de szellemi képességeit, idealizmusát, a jobb jövőbe vetett hitét megtartotta. Éppen ezért kéri őt, maradjon meg továbbra is közöttünk bölcs szemlélődőnek, törekvéseink irányítójának és a jó kartársi viszony buzgó ápolójának. Megható jelenet következett ezután: magának a nyugdíjazottnak búcsú beszéde. „Itt állottam — mondja Sebestyén — 1875-ben ennek az iskolának a bölcsőjénél, láttam fejlődésének minden fázisát s megértem virágzását, aranykorát is. Ez nagy örömmel tölti el keblemet, életpályám zárókövének letételénél." stb. De az érdemből már nem kíván részesezni. Nemes lemondással, a bölcs szerénységével kizárólag kartársainak adózik elismeréssel, tisztelettel s a meghatóságtól könnyező kollégái iránt soha meg nem szűnő hálájának ad kifejezést azért a kitüntető figyelmességért, jó indulatért, gyöngédségért, melylyel őt 31 évig tartott szolgálata alatt mindig, de különösen a legutóbbi évek alatt — a mikor arra legjobban reá volt utalva — önzetlenül megajándékozták. Ez a búcsúbeszéd olyan mély hatást tett a jelenvoltakra, hogy könnyező szemekkel vették körül még egyszer a kedves kartársukat és ismételve biztosították további kartársi szeretetükről. A testület végül elhatározta, hogy Sebestyén Sándor tanár érdemeit jegyzőkönyvében is megörökíti.

— **Eljegyzés.** Birta Sándor m. kir. honvédfőhadnagy Buzásbocsárdon eljegyezte Kovács Nagy Ferencz birtokos leányát Rózsikát.

— **Az alvinczi választókerület orsz. gyűlési képviselője,** dr. Mánia Gyula folyó hó 9-én (vasárnap) d. e. 11 órakor tartja beszámoló beszédét Alvinczen, hívei nagy mozgalmat fejtenek ki, hogy minél nagyobb közöséget hozzanak össze.

— **Angol vendégek érkeznek Marosujvárra** e hó 3-án a reggeli vonattal Shrubsole W. H. és Galonya Jenő, a Hungary szerkesztőjének vezetése mellett. A pályaudvaron Fridrich János és Roszner Vilmos bányamérnökök fogadták a 8 tagú társaságot, mely később a Stefánia-bányát tekintette meg, hol Stépán Miksa m. kir. főbányatanácsos és Magyary Mihály bányamérnökök kaulozták. A vendégekkel leszállott a bányába dr. Horváth József orsz. képviselő neje is, kik az angol vendégekkel azok nem kis örömkökre hazai nyelvükön társalognak. A bányában lenni volt a bányászzenekar is, mely a vendégek ott tartózkodása alatt több zenedarabot játszott és nagy tetszésben részesült. A Rákóczy indulóra a vendégek lelkes, „éljen Magyarország!” kiáltásban törtek ki. A Stefánia bányából kijövet a Rudolf-bányába ereszkedtek le, feljövételük után pedig a M. K. részvénytársaság sóórlómalomüzemét tekintették meg. Még a szódagyárat ohajtották volna megtekinteni, az igazgatóság

azonban megtagadta a belépési engedélyt. Délben a kincstári vendéglőben gyülekeztek s ott megebédelvén d. u. 2 órai vonattal Kolozsvár felé tovább utaztak.

— **Alvinczi ev. ref. egyház javára** 1906. évi augusztus hó 26-án rendezett táncmulatságon felülfizetni kegyeskedtek; Erdős Ármánd az „Egyetértés kiadója” 20 koronát, Szász József ahspán, dr. Garda Kálmán, Binder József 5—5 koronát; Ráczkó Lajos 4 koronát, Benedek Károly 3 koronát, Beky Albert, Harró Károly 2—2 koronát, Molnár Béla, Bodokán Miklós, dr. Vajna Izidor, Bonfert Mihály, Hazenfrass N., Nussbaum Gusztáv, Izrael Salamon, Verkóczy Károly, Benedek Lajos, özv. Deák Györgyné, Cseréy Emilia, Tóvisy György, Kozma Gyula, Ráczkó Lajos 1—1 koronát, Pataky Imre, Nagy Dénes, Kósa András 20—20 fillér. Fogadják az alvinczi ev. ref. egyházközség hálás köszönetét Molnár Béla ellenőr, Nagy László pénztáros.

— **A kolozsvári nemzeti színház** megnyitására a kormányt gr. Andrássy Gyula és Darányi Ignác miniszterek, a képviselőházat Justh Gyula elnök fogja képviselni.

— **Alvinczen** Bonfert Mihály kertjében egy nagy almafa közel 10 nap óta teljes dus virágzásban van.

— **Pályázati hirdetmény.** Vizakna rendezett tanácsu városnál a városi tisztviselői állás lemondás folytán megüresedvén, ezen 1200 korona évi fizetéssel javadalmazott, s szabályrendeletileg megállapított rendelési és látogatási díjakkal egybekötött, a m. kir. sóbánya hivatalától a bányorvosi teendőket külön szerződés szerint 600 korona tiszteletdíjjal javadalmazott városi tisztviselői állásra pályázat hirdettetik.

— **Gyujtogatás.** Folyó hó 2-án eddig még ismeretlen tettes Szilágyi Leopold csekelaki földbirtokosnak egy kazal szénáját felgyujtotta és egy a közelben levő 14 éves fiút, a ki bizonyára látta a tett elkövetését, késével megszurta, oly szerencsétlenül, hogy a fiu a helyszínén azonnal meghalt. A ettest nyomozzák.

— **A tüdővész és a lakásviszonyok.** A tudósok a nedves és piszkos lakásokban látják a betegség terjedésének egyik főokát. A lakásviszonyok javítására kellene törekednie tehát többek között minden erejével az egészségügyi kormányzatnak. Ha a népek brosurákkal, fölolvásokkal való fölvilágosítása nem vezetne célhoz, törvénnyel kellene a népet egészséges lakások építésére kötelezni. A falusi nép lakóházainak fölépítése, beosztása hatósági ellenőrzés alatt álljon, hogy az épített lakás legalább némi-kép megfeleljen a higiéné követelményeinek. Szükséges volna továbbá a lakások tisztaságának a lehetőség határában belül gyakori ellenőrzése, s a mulasztást elkövetők megfenyítése. Különösen olyan vidékeken kellene életbe léptetni a legszigorúbb egészségügyi rendszabályokat, hol az áldatlan betegség már erősebben pusztít. Ajánljuk a lakásviszonyok alapos vizsgálatát illetékes hatóságaink figyelmebe.

— **Gyere huszárnak édes ösém,** mert olyan dolga nincs senkinek a világon, ökép ha kirukkolás előtt jót húz a kecskeméti barack palinkából. Készíti az Első Alföldi Cognacgyár r.-t. Kecskeméten.

— **A Maros szabályozási munkálatai** megkezdődtek s ez idő szerint a makói híd-tól Apátfalvaig terjednek ki.

— **A hóhér díja Darmstadtban.** Hajdan a hóhért így díjazták Darmstadtban:

Gonosztevőknek olajban való megfőzése negyvennyolc korona. Élő ember fölnevelése 30 korona. Lefejezés 36 korona. Akasztás 20 korona. Boszorkány megégetése 28 kor. Az akasztófának a hátra, homlokra, vagy az arcra való égetése 10 korona. Orr, fül levágása 10 korona. Manapság úgy hangzik e felsorolás, mint valami mese, pedig e tétel-ek egytől-egyig hatóságilag voltak szabályozva.

— **Utozai zavargások Fiumében.** A magyar kikötő város folyó hó 5-én veres utcai zavargásoknak volt színhelye, amelyek kisebb mértékben ma is megismétlődtek. A sajnálatos eseményt a Zagrabból odaérkezett szokolisták idézték elő, akik összetűztek Fiume város magyar és olasz lakosságával. Előbb a rendőrökkel tűztek össze, majd való-ságos harc támadt a szokolisták és az olaszok között, amelynek folyamán mindket rész-ről számos sebesülés történt. Végre is a katonaságnak kellett kivonulnia, hogy a rendet helyreállítsa. A szokolisták azután hajón Dalmáciába utaztak, de Fiumében egész éjjel jártak a kisebb tüntető csapatok, amelyek a horvátok ellen demonstráltak. A hangulat olyan elkeseredett, hogy más nap dében két szokolistát, akik egyenruhájukban végig mentek a korzón, a fölingerült nép félholtra vert.

— **Ipari mozgalmak.** Győrött állami kedvezménynyel szövőgyár, Budapesteu evő-eszköz-gyár, Alsólendván ernyőgyár alakult.

— **Vetőmagvak.** (Mauthner Ödön tudósítása.) A kedvező időjárás következtében zöldtakarmány termelésére való magvaknak, különösen őszi borsónak és őszi búkkönynek nagy kereslete volt, de biborhere, szösös búkköny és szentjános rozs iránt is élénk érdeklődés mutatkozott. A beérkezett jelentések szerint Franciaországban a szárazság folytán gyenge lóhermag termésre számítanak, ugyanezen okból a luczerna termés sem ígérkezik kielégítőnek. Ezen két herefaj belföldi termését illetve a jelentések még nagyon ellentmondók. Nehány termelővidéken a helyszínén szerzett tapasztalatok arra engednek következtetni, hogy az idei luczerna termés gyengébb lesz a tavalyinál. Angolországban úgy angol mint olasz perjéből csak közepes termésre számítanak. Baltaczimben forgalom nem volt.

SZERKESZTŐSÉG:

Dr. Garda Kálmán, Török Bertalan, Dr. Varró László.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugyár részv.-társ.

BALLA BÉLA

első rangú előnyösen ismert friss hús- és finom hentesárú-különlegességek üzletében zsir szalonna nagyban és kicsinyben található.

HÚSÁRAK:

Marhahús	1 kg. 1.28, 1.36, 1.44 fill.
Borjúhús	„ 1.12, 1.36, 1.44 fill.
Sertéshús	„ 1.36, 1.60 fill.
Juhhús	„ 96 fillér.

FIGYELMES ÉS HIÁNYTALAN KISZOLGÁLÁS.

870-105

Az ország legnagyobb barackfőzése.

Első Alföldi Cognacgyár Részvénytársaság és Szeszfőzőgyár
— KECSKEMETEN. —

Legfinomabb italkülönlegességei:

Barack Barack Barack
pálinka. cognac. crème.

Tulipán-likör. Tulipán-cognac.

Radikal alixir.

Kecskeméti + gyomorkeserű.
Kecskeméti 48-as likör.
Kecskeméti menyecske likör.

Mindenütt kapható!

Vezérképviselő: SZIGETI SAMU, TORDA

Főzdei állandóan üzemben.

HIRDETÉSEKET

legjutányosabban vesz fel
kiadóhivatalunk.

Budapesten az egyetlen független
ellenzéki nagy napilap:

AZ UJSÁG

Előfizetési ára:

Egész évre 28— kor.

Félévre 14— „

Negyedévre 7— „

Egy hónapra 240 „

Gyönyörű album-ajándék karácsonyra Az Ujság minden előfizetőjének kivétel nélkül!

Megrendelési cím: „AZ UJSÁG” kiadóhivatala,
Budapest, VII., Kerepesi-út 54.

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-t.

Alaptőke: 300.000 kor. Tartalékalap: 157.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jöhiteles pénzügyesek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapírokat.

Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket keves örszi díj mellett.

Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint 5 $\frac{1}{2}$ %, 6, 6 $\frac{1}{2}$ % mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számítól le.

Betétet 4 $\frac{1}{2}$ % kamattalá mellett fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12, d. u. 3—4 óráig.

19 70—104

NAGY JENŐ

szájpad nélküli műfog-spezialista

KOLOZSVÁRT, Wesselényi M.-u. 6. sz.

Készít szájpadnélküli természetesen szilárdan álló fogakat
16 koronáért. 67—104

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

113 38—50

Brassói Portland-Cement-

gyár, Brassóban. Nagyenyeden kapható Klemm Pál úrnál Szentkirály-utca 128. sz.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.